

1) Analyse and translate the following forms.

Example: विदषुः AblGen Sg Masc/Ntr and Acc Pl Masc of the Perf Act Ptc of √विद् 'from/of one who knows'

१) जुहुवद्भिः → √हु (III) pl, Instr, m/n → возлившими, совершившими жертвоприношение

२) गरीयांसः → Nom/Voc, pl, m → более тяжёлый, более уважаемый

३) विदुषी → √विद् (II) n, du, Nom/Voc/Acc \ f, sg, Nom/Voc → знавшие, знавших, знающая

√विद् lacks a reduplicative syllable both in the finite perfect forms (→ वेद 'I know') and in the participles

४) विद्वत्सु → √विद् (II) m/n, pl, Loc → в узнавших

५) वरीयसाम् → वर m/n, Gen, pl → у лучших

६) निन्युषा → √नी (I) m/n, sg, Inst → ведшего

७) श्रेयोभिः → m/n, pl, Instr → лучшими

८) लिलिखुषि → √लिख् (VI), m/n, sg, Loc → в написавшем

९) चकृवान् → √कृ (VIII) m, sg, Nom → сделавший

१०) वरीयसी → n, du, Nom/Voc/Acc → два лучших, двух лучших

११) विद्वन् → √विद् (II) m, sg, Voc → о, узнавший

१२) चक्रुष्याः → √कृ (VIII) f, sg, Abl/Gen → от(у) сделавшей

The feminine is formed by adding ī-stem endings to the weak participle stem, as in Nom Sg Fem चक्रुषी (ca-kr-uṣ-ī).

१३) महीयः → n, sg, Nom/Voc/Acc → более великий, более великого

१४) विद्वत् → √विद् (II) n, sg, Nom/Voc/Acc → узнавшее

१५) जह्वांसः → √ह (I) m, pl, Nom/Voc → взявший

१६) महीयसोः → m/n, du, Loc/Gen → в(у) двух более великих

१७) श्रेयस्याः → f, sg, Abl/Gen → от(у) лучшей

The feminine adds -ī- to the weak stem and is declined like a regular ī-stem

2) Form the perfect active participle of the following verbs and decline as specified.

a) √विद् (Masc Sg)

Nom विद्वान्

Voc विद्वन्

Acc विद्वंसम्

Instr विदुषा

Dat विदुषे

Abl/Gen विदुषः

Loc विदुषि

b) √बुध् (Fem Sg)

Nom बबुधुषी

Voc बुबुधुषि

Acc बुबुधुषीम्

Instr बुबुधुष्या

Dat बुबुधुष्यै

Abl बुबुधुष्याः

Gen बुबुधुष्याः

Loc बुबुधुष्याम्

c) √भू (Ntr Du)

Nom/Voc/Acc बभूवुषी

Instr/Dat/Abl बभूवद्भ्याम्

Gen/Loc बभूवुषोः

d) √कृ (Masc Du)

Nom/Voc/Acc चकृवांसौ

Instr/Dat/Abl चकृवद्भ्याम्

Gen/Loc चक्रुषोः

e) √विद् (Fem Pl)

Nom/Voc विदुष्यः

Acc विदुषीः

Inst विदुषीभिः

Dat/Abl विदुषीभ्यः

Gen विदुषीनाम्

Loc विदुषीषु

f) √विश् (Masc Pl)

Nom/Voc विविश्वांसः

Acc विविशुषः

Inst विविश्वद्भिः

Dat विविश्वद्भ्यः

Abl/Gen विविशुसाम्

Loc विविश्वत्सु

READING: Bhagavad-Gītā 1.41–7 – Arjuna explains his hesitation to fight

अधर्म-अभिभवात् कृष्ण प्रदुष्यन्ति कुल-स्त्रियः ।

От победы беззакония, о Кришна, развращаются женщины рода
स्त्रीषु दुष्टासु वार्ष्णेय जायते वर्ण-संकरः ॥ १-४१ ॥

в женщинах развращённых, о Варшнейя, возникает смешение варн
संकरः नरकाय एव कुल-घ्नानाम् कुलस्य च ।

Смешение к аду же(ведёт) разрушителей рода и рода (самого)
पतन्ति पितरः हि एषाम् लुप्त-पिण्ड-उदक-क्रियाः ॥ १-४२ ॥

Падают предки ведь их лишённые подношений риса и воды
दोषैः एतैः कुल-घ्नानाम् वर्ण-संकर-कारकैः ।

Пороками этими уничтожителей рода смешение варн делающими
उत्साद्यन्ते जाति-धर्माः कुल-धर्माः च शाश्वताः ॥ १-४३ ॥

Разрушаются законы джати и законы рода вечные.

उत्सन्न-कुल-धर्माणाम् मनुष्याणाम् जनार्दन ।

людей с разрушенными родовыми ценностями, о Джанардана
नरके अनियतम् वासः भवति इति अनुशुश्रुम् ॥ १-४४ ॥

В аду бесконечное пребывание бывает – так мы слышали
अहो बत महत् पापम् कर्तुम् व्यवसिताः वयम् ।

Ох, большое злодеяние совершить решили мы
यत् रज्य-सुख-लोभेन हन्तुम् स्वजनम् उद्यताः ॥ १-४५ ॥

Что царства-удовольствия-желанием убить родных готовые
यदि माम् अप्रतीकारम् अशस्त्रम् शस्त्र-पाणयः

Если меня несопротивляющегося, безоружного с оружием в руках
धार्तराष्ट्राः रणे हन्युः तत् मे क्षेमतरन् भवेत् ॥ १-४६ ॥

Сыны Дхритераштры в битве убьют то мне лучше будет
एवम् उक्त्वा अर्जुनः संख्ये रथ-उपस्थे उपाविशत् ।

Это сказав, Арджуна на поле битвы колесницы середину сел
विसृज्य सशरम् चापम् शोक-संविग्न-मानसः ॥ १-४७ ॥

Опустив со стрелами лук со скорбью потрясённым разумом.